

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุศกรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุศกรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุศกรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุศกรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุศกรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ได้แก่ เพศ อายุ , รายได้, ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของประชาชนในการเลือกตั้ง ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบการบริหารงานนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสิทธิ
เลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 4,119 คน (สำนักทะเบียนกรมการปกครอง อำเภอภูคัง
จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่
18 ปีขึ้นไป 19 หมู่บ้าน จำนวน 374 คน ได้จากการคำนวณด้วยสูตรทาโร ยามานะ (Taro
Yamane) ดังนี้ (Yamane, 1973 อ้างใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยการศึกษา
ค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมี 1 ชุด ทั้งหมด 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลจำแนกตาม
เพศ อายุ รายได้ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหาร
ท้องถิ่น โดยตรงประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเลือกผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยเตย) ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ข้อคำถาม ใช่/ถูก ,
ไม่ใช่/ผิด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการ
ไปใช้สิทธิออกเสียงของประชาชนในการเลือกตั้งโดยตรง(นายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยเตย) อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ข้อคำถามจำนวน 9 ข้อซึ่งมีลักษณะเป็น
แบบสอบถาม มีมากขึ้น เหมือนเดิม หรือน้อยลงกว่าเดิม

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลของนโยบายการกระจายอำนาจทำให้
เกิดการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง กับระบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนห้วย
เตย อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ข้อคำถามจำนวน 7 ข้อซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มี
มากขึ้น เหมือนเดิม หรือน้อยลงกว่าเดิม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหาร
ท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ปี
2552 จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ข้อคำถาม เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย
ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามประเด็นคำถาม ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์
แบบสอบถามดังนี้

1. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่น ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม, การวิเคราะห์ปัญหา
และข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ
ค่าร้อยละ (Percentage)
3. สถิติที่ใช้การทดสอบสมมุติฐาน หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเพศ กับเหตุผล
การตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นใช้ (Chi-square Test) ส่วนการหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ
รายได้ ความรู้ความเข้าใจ ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ผลของ
นโยบายการกระจายอำนาจต่อการออกไปใช้ สิทธิออกเสียงของประชาชนในการเลือกตั้ง
ผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบบริหารงานของนายก
องค์การบริหารส่วนตำบล และปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ปี 2552 ใช้
Pearson Product Moment Correlation
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปราย
เชิงพรรณนา ตามเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหาร
ท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี
2552

1. การใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 พบว่าโดยรวมทั้งหมดอยู่ใน
ระดับให้ความสำคัญมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ
ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรู้ความสามารถ ด้านมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ด้านนำความเจริญมาสู่
ท้องถิ่น ด้านการศึกษาสูงกว่าผู้อื่น ด้านมีผลงานในอดีต ด้านออกพบปะประชาชนอย่าง
สม่ำเสมอ ด้านเคยฟังพาอาศัยกัน และ ด้านรู้จักเป็นการส่วนตัว

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552
ดังนี้

2.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของ
บริหารส่วนตำบลห้วยเตยอำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ด้าน มีมนุษยสัมพันธ์ดี
รองลงมา คือ ด้านการศึกษาสูงกว่าผู้สมัครคนอื่น ด้านออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ด้านนำ
ความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ด้านเคยฟังพาอาศัยกัน และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก

2.2 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง
ของ บริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ทั้งโดยรวมและราย
ด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

2.3 รายได้ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง
ของ บริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ในด้านมีมนุษย
สัมพันธ์ ดี ด้านมีความรู้ความสามารถ ด้านมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ด้านการศึกษาสูงกว่าผู้สมัครคน
ผู้อื่น ด้านมีผลงานในอดีต ด้านรู้จักเป็นการส่วนตัว และด้านเคยฟังพาอาศัยกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .01

2.4 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
โดยตรง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของ บริหารส่วน
ตำบลห้วยเตย อำเภอภูครัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ทั้งโดยรวมและรายด้านอย่างมี
นัยสำคัญ ที่ระดับ .01

2.5 ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการ ไปใช้สิทธิออกเสียงของประชาชนในการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านมีมนุษย์สัมพันธ์ มีความรู้ความสามารถ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครคนอื่น มีผลงานในอดีต รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น และออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

2.6 ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบการบริหารงานนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านมีมนุษย์สัมพันธ์ มีความรู้ความสามารถ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครคนอื่น มีผลงานในอดีต รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น และออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย ต้องเลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ตั้งใจทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง ต้องเป็นคนในพื้นที่ รู้ความต้องการของประชาชน รับฟังความคิดเห็นของประชาชน รู้ปัญหาแล้วนำมาแก้ไข นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ต้องไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง และอยากให้มีการตรวจสอบการเลือกตั้งอย่างแท้จริงจึงไม่ทุจริตควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชน เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย นโยบายของผู้สมัคร การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ ในการพัฒนาระบบการเลือกตั้ง ต้องพัฒนาตัวผู้สมัครก่อน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด ต้องให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารงานให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น และต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม ปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ แก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ได้แก่เพศ รายได้ ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของประชาชนใน การเลือกตั้ง และ ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบการบริหารงานนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ได้แก่

2.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเตยอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1.1.เพศชายอาจจะมีความรู้พื้นฐานในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง

2.1.2.เพศหญิงมีทัศนคติความคิดเห็นในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นน้อยกว่าเพศชาย

2.1.3.ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นส่วนมากจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

สอดคล้องกับ ทวี เถรามัญ (2520) ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะ เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถานการณ์ เป็นต้น ความคิดเห็นอาจจะแสดงไปในทางบวก หรือ เห็นด้วยและเป็นไปในทางลบ หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ เรื่องเวทย์ แสงรัตนา (2522) ให้ ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นอาจ ได้รับหรือการปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ได้ การวิจัยทางจิตวิทยามีสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างที่สำคัญของวิธีการคิดเกี่ยวกับความรู้และจริยธรรมที่น่าจะสัมพันธ์กับเพศ แต่ในความเป็นจริง สังคมส่วนมากเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับเพศชาย ซึ่งนำไปสู่การลดทอนความสำคัญของการคิดและการกระทำแบบ ผู้หญิง ว่าเป็นรองวิธีการคิดแบบแรก คือ ผู้ชาย

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับการวิจัยของ โอปาร์ ดินบางเตียว (2546) ซึ่งได้ ทำการศึกษาเรื่อง การเมืองท้องถิ่นกับการนำรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงมาใช้ ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมาบตาพุดจังหวัดระยอง

ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างอำนาจชุมชนในอดีตมีความสัมพันธ์แบบระบบเครือญาติเกิดขึ้น เพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนต้องมาร่วมมือกันใน กลุ่มเครือญาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง และสอดคล้องกับ สายประพิศ สายทองอยู่ (2548) ศึกษาเรื่อง ทักษะคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรง: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงในจังหวัดตราดที่มี เพศ อาชีพ และ รายได้แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของ บริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูหลวง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.2.1 ปัจจุบันเยาวชนมีทัศนคติความคิดเห็นในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เป็นของตนเอง โดยผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง

2.2.2 สิ่งที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น คือ ผู้สมัครสามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ อาทิเช่น ผลงานของผู้สมัคร ตัวแทนของผู้สมัคร (ญาติ หัวหน้างาน) และนโยบายของผู้สมัคร

2.2.3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนต่างมีทัศนคติความคิดเห็นในการเลือกตั้งผู้บริหาร ท้องถิ่น แตกต่างกันไปซึ่งอายุจึงไม่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่น

สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541, หน้า 80) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจเป็นวิธีการที่บุคคลควรประพฤติเพื่อให้ผลสูงสุด ซึ่งได้สรุปรูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม คือ รูปแบบความพอใจ (Satisficing Model) รูปแบบความพอใจเป็นการตัดสินใจที่ตัดสินใจเลือกผลลัพธ์ที่ดีพอและทำให้เกิดความพึงพอใจเนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถที่จะรับรู้และเข้าใจข่าวสารที่ต้องการได้ทั้งหมดเมื่อเผชิญกับปัญหาที่ซับซ้อน ผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ดีพอหรือที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ด้วยความพอใจ ดิน ปรัชญพฤกษ์ (2542, หน้า 106) ได้ให้ความหมายของ การตัดสินใจ (Decision Making) ไว้ว่า เป็นการเลือกดำเนินการหรือไม่ ดำเนินการ ที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเร็วที่สุดจากทางเลือกหลายๆ ทางโดยมีขั้นตอนของการตัดสินใจ ดังนี้ การทำความเข้าใจในปัญหาและข้อเท็จจริงต่างๆ การรวบรวมข่าวสารและข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การวิเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลแล้วนำมาพิจารณา การเลือกปฏิบัติที่ดีที่สุดเพียงทางปฏิบัติเดียว การดำเนินการให้เป็นไปตามผลของการตัดสินใจ การติดตามและประเมินผลของการดำเนินการ

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับการวิจัยของ สุจริต สุระเสียง (2548) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนจะมอบความไว้วางใจให้ ทำหน้าที่แทน : กรณีศึกษา ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนจะมอบความไว้วางใจให้ทำหน้าที่แทน เพื่อศึกษามีปัจจัยอื่นทั้งที่ชอบและไม่ชอบด้วยบทบัญญัติทางกฎหมายซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนจะมอบความไว้วางใจให้ทำหน้าที่แทน มีลักษณะแตกต่างกันเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหน้าที่การงาน รายได้ และสถานภาพสมรส พบว่าหญิง ไม่มีความแตกต่างกันด้านความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนจะมอบความไว้วางใจให้ทำหน้าที่แทนมากนัก

2.3 รายได้ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูซำ จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.3.1. กลุ่มที่มีรายได้มากมีระดับความรู้พื้นฐานทางการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นสูงกว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย

2.3.2. กลุ่มที่มีรายได้น้อย มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อยมาก และมีทัศนคติความคิดเห็นในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น แตกต่างจากกลุ่มที่มีรายได้มาก

2.3.3. กลุ่มผู้มีรายได้น้อย เงินและสิ่งของของผู้สมัคร จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น

สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ เบนจามิน บลูมและคณะ (Bloom et al, 1956) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) (พฤติกรรมด้านจิตใจ) ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ด้านจิตพิสัย จะประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ระดับ ได้แก่ การรับรู้ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นไปในลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร แล้วจะแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกที่เกิดขึ้น การตอบสนอง เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว การเกิดค่านิยม การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม การยอมรับนับถือในคุณค่านั้น ๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดี

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับการวิจัยของ โอพาร์ ถิ่นบางเตียว (2546) ซึ่งได้
 ทำการศึกษาเรื่อง การเมืองท้องถิ่นกับการนำรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมาใช้
 ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมาบตาพุดจังหวัดระยอง
 ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างอำนาจชุมชนในอดีตมีความสัมพันธ์แบบระบบเครือข่ายเกิดขึ้น
 เพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนต้องมารวมมือกัน
 ในกลุ่มเครือข่ายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง ส่วนการศึกษาการเมืองของ
 รูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง พบว่าการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมือง
 มาบตาพุด อยู่ภายใต้ระบบผูกขาดอำนาจปกครองไว้ในกลุ่มอำนาจเดียวโดยอาศัยระบบการชี้
 ทางการเมืองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ระบบชี้ทางการเมืองเกิดขึ้นเพราะกลุ่มอำนาจขาดแคลน
 ทรัพยากรทางการเมือง เพื่อการสร้างอำนาจต่อรองเรื่องผลประโยชน์ทางการเมือง และการชี้
 ทางการเมืองเพื่อการจัดสรรอำนาจทางการบริหารสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้โครงสร้างการ
 เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เพราะการชี้ทางการเมืองมีข้อจำกัดทำให้กลุ่มอำนาจที่ผูกขาด
 อำนาจปกครองแตกออกเป็น 2 กลุ่มการศึกษาการประเมินผล พบว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
 โดยตรงมีความเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนในการปกครองเทศบาล แม้ว่าจะพบปัญหาการชี้
 เลียงขนาดหนักในการเลือกตั้ง แต่ตัวแทนดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบ
 การเมืองท้องถิ่น มีการนำเสนอนโยบายแทนตัวบุคคล สร้างข้อจำกัดต่อระบบการชี้ทาง
 การเมือง สร้างเสถียรภาพให้นายกเทศมนตรีในการบริหารแต่การนำตัวแบบการเลือกตั้ง
 นายกเทศมนตรีโดยตรง ไปใช้สมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสม
 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์จะเป็นการสร้างความรู้ให้กับประชาชนได้ส่งเสริมบทบาทของ
 ประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น และสอดคล้องกับการวิจัยของ ประเสริฐ รักเผ่า
 (2548) ศึกษาเรื่อง เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง :
 กรณีศึกษา การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 ฐานเศรษฐกิจและการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง
 ของจังหวัดระยอง และเพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานทางเศรษฐกิจและการเมืองกับ
 กระบวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงจังหวัดระยอง ผลการศึกษา
 พบว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงตั้งอยู่บนโครงสร้างอำนาจ
 ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงสร้างอำนาจ 3 ขั้วอำนาจ คือ กลุ่มบ้านค่าย กลุ่มบ้านแพ และกลุ่มบ้านแก
 ลง โดยทั้งสามกลุ่มมีฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน กลุ่มบ้านค่าย มีฐานทางเศรษฐกิจจากการ
 รับเหมาก่อสร้างกลุ่มบ้านเพิ่มฐานทางเศรษฐกิจจากการประมงและการท่องเที่ยว

กลุ่มแกลงมีทุนทางสังคมและเป็นนักการเมืองอาชีพ และมีกลุ่มอิสระเป็นตัวสอดแทรก โดย
 การสร้างพันธมิตรระหว่างกลุ่มเป็นกลไกทางการเมืองเพื่อเข้าสู่การแข่งขันในการเลือกตั้งนายก
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดการก่อรูปของพันธมิตรทางการเมืองภายใต้โครงสร้างอำนาจหลัก
 ในจังหวัดระยองมีผลต่อกระบวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง การ
 เลือกตั้งมีการต่อสู้แข่งขันกันอย่างเข้มข้นและยืดเยื้อถึง 3 ครั้งจากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า
 สมควรเสนอแนวทางเพื่อปรับปรุงการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง โดยให้การ
 ปรับปรุงรูปแบบการเลือกตั้งที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละจังหวัดที่มีโครงสร้างอำนาจทาง
 เศรษฐกิจการเมืองที่แตกต่างกัน

2.4 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง
 ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงของ บริหารส่วนตำบลห้วย
 เตย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคามทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.4.1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้สูง รู้จักเป็นการส่วนตัว
 เคยฟังพาดัซกัน จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหาร
 ท้องถิ่น เพราะเป็นการขึ้นชื่อส่วนตัว

2.4.2. หัวคะแนนหรือตัวแทนของผู้สมัครที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชน เนื่องจากความเกรงใจต่อหัวคะแนน

2.4.3. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น อีก
 ประการหนึ่งคือเงินและสิ่งของ ของผู้สมัคร เนื่องจากผู้ที่รับเงินยังถือว่าเงินเป็นสินน้ำใจที่
 แสดงถึงความแน่นแฟ้น ระหว่างผู้สมัครและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (1976) (อ้างจาก รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์
 อนุตรโรจน์ , 2535 : 115 – 117) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยึ่นการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้
 ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้
 ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Theory) ทฤษฎี ใน
 กลุ่มนี้อธิบายว่า การเรียนรู้เป็นผลของกระบวนการคิด ความเข้าใจ การรับรู้ถึงเร้าที่มากระตุ้น
 ผสมผสานกับประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาของบุคคล ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ซึ่งการ
 ผสมผสานระหว่างประสบการณ์ที่ได้รับในปัจจุบันกับประสบการณ์ในอดีต จำเป็นต้องอาศัย
 กระบวนการทางปัญญาเข้ามามีอิทธิพลในการเรียนรู้ด้วย ทฤษฎีกลุ่มนี้จึงเน้นกระบวนการทาง
 ปัญญา (Cognitive Process) มากกว่าการวางเงื่อนไขเพื่อให้เกิดพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ใน

กลุ่มนี้ ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม การเรียนรู้แบบการหยั่งรู้ เป็นต้น และสอดคล้องกับ ไพศาล หวังพานิช (2526 : 96 - 104) การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถในการระลึกเรื่องราวข้อเท็จจริง หรือประสบการณ์ต่างๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้วยคำถาม

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องการวิจัยของ ทวีศักดิ์ ลิ้มไพศาล (2548) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับดี มีส่วนร่วมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตรวจสอบรายชื่อ ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ขณะเดียวกันพบปัญหาจากการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดคือ บัญชีรายชื่อตกหล่น เจ้าหน้าที่รัฐไม่มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง จุดเลือกตั้งไม่มีความสะดวกสบาย เป็นต้น และสอดคล้องกับการวิจัยของ ฟองจันทร์ วุฒินันชัย (2548) ศึกษาเรื่อง บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาบทบาทอัตราส่วน/ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง รวมทั้งปัจจัยและเหตุผลที่มีสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในอำเภอแม่เมาะ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในอำเภอแม่เมาะส่วนใหญ่มีบทบาทและพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์หาเสียง มาฟังการปราศรัย ติดตามการเมืองทางสื่อต่างๆ และแจ้งเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่รัฐรับทราบ เป็นต้น

2.5 ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของ ประชาชนในการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของ บริหารส่วนตำบลห้วยเขย อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.5.1. นโยบายกระจายอำนาจทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในท้องถิ่นของตนเอง และผู้สมัครผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นคนในท้องถิ่น ซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกมาพัฒนาท้องถิ่นตนเอง

2.5.2. ประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเป็นเลือกตั้งในท้องถิ่นตนเอง

2.5.3. ประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจ ในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และมีความเข้าใจในการบริหารจัดการของท้องถิ่นตนเอง

สอดคล้องกับ ธเนศวร์ เจริญเมือง (2542: 2-12) การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงสามารถทำให้เห็นประโยชน์ที่ท้องถิ่นและสังคมไทยจะได้รับ สรุปได้ดังนี้ โดยเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่น เกิดความสนใจในการเมืองเพิ่มมากขึ้น เพราะการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยอ้อมที่ผ่านมาประชาชนได้เลือกสมาชิกสภาเทศบาลแต่ไม่รู้ว่าจะมีนายกเทศมนตรี ความสนใจทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนจึงมีข้อจำกัดแต่การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจะมีการระดมผู้สมัครแต่ละคนอย่างชัดเจนทำให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนสนใจและต้องคิดว่าจะเลือกใครเป็นผู้นำ ซึ่งจะทำให้มีการติดตามสอบถามวิพากษ์วิจารณ์การเมืองในท้องถิ่นของประชาชน ซึ่งช่วยปลุกเร้ากระตุ้นความสนใจทางการเมืองท้องถิ่น ได้อย่างคึกคัก โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เคยสนใจติดตามสถานการณ์ทางการเมืองมาก่อน ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้น ในการหาคนที่มาทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตน เพราะถ้าเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ผู้สมัครแต่ละคนจะถูกระบบการหาเสียงกดดันให้ต้องเสนอนโยบาย มาตรการและคำสัญญาที่ชัดเจนกับประชาชนเพื่อจะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียง ผู้สมัครแต่ละคนจะชูนโยบายต่างๆ เพื่อใช้ในการหาเสียง เช่น ผู้สมัครให้คำสัญญาว่าจะพัฒนาเศรษฐกิจ สาธารณูปโภคของเมือง เป็นต้น

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องการวิจัยของนคร อรุณเจริญรัตน์ (2548) ศึกษาเรื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล โดยตรงของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการต่างๆ ของนายกเทศมนตรี และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของประชาชนในการให้บริการของเทศบาลเมืองพระประแดง ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนร้อยละ 91.99 ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกเทศบาล เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ส่วนใหญ่ร้อยละ 50 เลือกกลุ่มของพรรคการเมืองระดับชาติ เหตุผลในการเลือกสมาชิกสภาเทศบาล คือ ต้องการให้มีความจริงใจแก้ปัญหาท้องถิ่นอย่างแท้จริง ส่วนการเลือกนายกเทศมนตรี ประชาชนต้องการนายกเทศมนตรีสังกัดพรรคการเมืองระดับชาติ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และพบว่าประชาชนเมื่อเลือกนายกเทศมนตรีแล้ว ยังเลือก

สมาชิกเทศบาลใน กลุ่มเดียวกันด้วย ในด้านความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการด้านต่างๆของเทศบาลเมืองพระประแดง พบว่า ด้านที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ เรื่องความสะอาดของตลาดสดในเขตรับผิดชอบของเทศบาล การดูแลคนพิการ การให้บริการด้านการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล การให้บริการสาธารณสุข และสอดคล้องกับการวิจัยของ ฟองจันทร์ วุฒินันชัย (2548) ศึกษาเรื่อง บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาบทบาทอัตราส่วน/ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง รวมทั้งปัจจัยและเหตุผลที่มีสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในอำเภอแม่เมาะผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในอำเภอแม่เมาะส่วนใหญ่มีบทบาทและพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์หาเสียง มาฟังการปราศรัย ติดตามการเมืองทางสื่อต่างๆและแจ้งเหตุการณการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่รัฐรับทราบเป็นต้น

2.6 ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบการบริหารงานนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงของบริหารส่วนตำบลห้วยเคุย อำเภอภูคั้ง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.6.1. ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น จึงให้ความสำคัญในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น

2.6.2. แนวนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น หลักการกระจายอำนาจในการบริหาร มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น

สอดคล้องกับ ชนัญธิตา ประโยชริค (2547 : 11) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจ หมายถึง การแบ่งเบาระยะของรัฐบาลกลาง โดยมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปบริหารจัดการสาธารณะต่างๆ เพื่อประชาชนด้วยการปกครองอย่างมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ มิใช่เป็นการมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทนเหมือนอย่างการมอบอำนาจจากส่วนกลางให้ส่วนภูมิภาค และสุกัญญา กำจร (2551 : 15) สรุปความสำคัญของการกระจายอำนาจ ว่ามีความสำคัญ 4 ประการ คือ มีความเป็นนิติบุคคลมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและมีงบประมาณของตนเองซึ่งทั้ง 4 ประการนี้ จะทำให้การกระจายอำนาจเป็นด้วยความสมบูรณ์แบบและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับ โกวิทย์ พวงงาม (2550 : 160 -164) กฎหมาย

เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) กำหนดให้ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และสอดคล้องกับบรรจจศักดิ์ วงศ์รัตนวรรณ (2543: 130) นั้นได้กล่าวถึงข้อดีเกี่ยวกับระบบผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ดังนี้ ระบบนี้จะทำให้ความเป็นตัวแทนของประชาชนของผู้บริหารมีมากขึ้น เพราะเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นทั้งหมด , การเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นทั้งหมด ย่อมส่งผลทำให้ผู้บริหารเกิดความรับผิดชอบต่อการบริหารงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน , ระบบที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบต่อประชาชน โดยตรงไม่ต้องขึ้นอยู่กับสภา ทำให้ผู้บริหารมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ , เป็นระบบที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เพราะประชาชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร , การที่ประชาชนต้องคัดเลือกผู้บริหาร โดยตรง ทำให้ประชาชนจะได้ผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชนมากขึ้น , ระบบนี้ทำให้ผู้บริหารมีอิสระในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น ส่งผลทำให้การปกครองท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องการวิจัยของ ธนัท วงศ์แก้ว (2552) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชน : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชน : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าประชาชนประสงค์ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อค่านิยมศีลธรรม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความโปร่งใส โดยเน้นไปที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และองค์กรเป็นประเด็นสำคัญที่สุด และสอดคล้องกับการวิจัยของธนกรณ์ ว่องไว (2548) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด: ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ความคิดเห็นของประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อระบบการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 ผลการศึกษาพบว่า การมีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครึ่ง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 พบจุดอ่อน ที่ควรดำเนินการดังนี้

1.1.1. ควรรู้จักเป็นการส่วนตัว โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งอาจต้องประชาสัมพันธ์ตนเองหรือลงพื้นที่เพื่อหาเสียงซึ่งควรทำให้ตนเองเป็นที่รู้จักจากประชาชนเป็นอย่างดี

1.1.2. ต้องเผชิญพหุอาศัยกัน เช่น ผู้สมัครควรแสดงตนในลักษณะเป็นคนเอื้อเพื่อแผ้วในสายตาประชาชนเป็นอย่างดี

1.1.3. ควรออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูครึ่ง จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552 ได้แก่ เพศ รายได้ ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของ ประชาชนใน การเลือกตั้ง และ ผลของนโยบายการกระจายอำนาจต่อระบบการบริหารงานนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ดังนั้นควรดำเนินการ ดังนี้

1.2.1. ควรมีความรู้ความสามารถ ผู้สมัครต้องแสดงความรู้ความสามารถของตนเอง ตลอดจนประชาสัมพันธ์ตัวเองให้กับประชาชนในพื้นที่สมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นให้ยอมรับ

1.2.2. ควรมีผลงานในอดีต ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ต้องเป็นผู้ที่สร้างผลงานทั้งในอดีตและปัจจุบัน และต้องนำเสนอผลงานที่ผ่านมาให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ทราบ

1.2.3. ควรรู้จักเป็นการส่วนตัว โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งอาจต้องประชาสัมพันธ์ตนเองหรือลงพื้นที่เพื่อหาเสียงซึ่งควรทำให้ตนเองเป็นที่รู้จักจากประชาชนเป็นอย่างดี

1.2.4. ควรออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.2.5 ควรนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ผู้สมัครต้องมีนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างชัดเจน ชัดเจน โยบายให้กับประชาชนในพื้นที่ให้เข้าใจ

1.3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม ในปี 2552
ควรดำเนินการดังนี้

1.3.1. ต้องเลือกดี มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ตั้งใจทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

1.3.2. ต้องเป็นคนในพื้นที่ รู้ความต้องการของประชาชน รับฟังความคิดเห็นของประชาชน รู้ปัญหาแล้วนำมาแก้ไข นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

1.3.3. ต้องไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง และอยากให้มีการตรวจสอบการเลือกตั้งอย่างแท้จริงจั้งไม่ทุจริต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในคราวต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการเลือกตั้งโดยตรงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย

2.2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยตรงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย